

VÁLKOTVŮRCI

FANTASTICKÁ
ÉPOCHA

FRANTIŠEK KOTLETA

FRANTIŠEK KOTLETA

VÁLKOTVŮRCI

FRANTIŠEK KOTLETA

VÁLKOTVŮRCI

Copyright © František Kotleta, 2020

Illustration © Derek R. Audette, Shutterstock, 2020

Cover Art © Lukáš Tuma, 2020

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2020

ISBN 978-80-7557-950-8 (print)

ISBN 978-80-7557-877-8 (ePub)

ISBN 978-80-7557-878-5 (mobi)

ISBN 978-80-7557-879-2 (pdf)

*Marku Kuchaříkovi z Českého rozhlasu
Leonardo, bez jehož nadšení pro techniku,
technologie a sci-fi by většina povídek
nikdy nevznikla.*

Ve stínu viru

Kdysi dávno jsem si na vysoké škole za poslední peníze koupil sbírku povídek svého oblíbeného autora. A litoval toho skoro víc než té ošklivé věci, co se mi objevila po návštěvě ostravské Stodolní ulice (P. S. Antibiotika dokážou vyřešit spoustu nepříjemností). Důvod byl jednoduchý – jakmile se onen autor (a z úcty k němu ho nechci jmenovat) proslavil, vzal jeho nakladatel každý plk, každou noticku, každou úvahu ze studentských novin a vyhodil to na trh jako novou knihu. Byznys je prostě byznys. Přišlo mi to strašně nefér. Člověk chtěl nějakou novou pecku od svého oblíbeného vypravěče a místo toho se stal svědkem jeho tápajících literárních začátků. Dodnes tu knihu nemám moc rád.

Tahle sbírka povídek původně vyšla v době, kdy jsem byl slavný jenom u nás na vesnici (a krátce i na té Stodolní, což není něco, o co by soudný člověk stál), věnoval se novinářině a psal krátké povídky o technologiích pro tehdejší stanici Českého rozhlasu Leonardo a pro časopis o fantastice *Ikarie*. Vyšla jenom jako

e-book za pár šupů a primárně vlastně jako experiment v době, kdy e-booky neměly na různých ustláno a nakladatelé je považovali jenom za výstřelek, který zničí literaturu (kupodivu to není tak dávno a nic z toho se, samozřejmě, nestalo). Někdy před rokem jsme tu e-knihu stáhli a tím měl její příběh skončit. Vzpomněl jsem si totiž na zážitek s knihou slavného amerického autora a řekl si, že jestli něco nechci, tak zklamat své čtenáře. A jako mnoho jiných autorů na své starší práce hledím víc než kriticky.

A pak přišla pandemie covid-19.

Kromě existenčních starostí jsme s nakladatelem od začátku řešili, jak podpořit lidi zavřené doma. Uvolnili jsme zadarmo audioknihu *Spad* a pro ukrácení dlouhé chvíle čtenářů také znovu vydali tuhle sbírku. Byla za 0 Kč ke stažení na Palmknihách do konce pandemie.

A dostali jsme od fanoušků papírových knih pěkně vynadáno. Jsou lidé, co e-booky nečtou ani zadarmo a chtějí papír a chtěli v papíru i *Válkotvůrce*. No a tak jsem se nechal čtenáři zlomit a v sobě zadusil jakýsi podivný vnitřní odpor k vydání svých starších prací. Vy si z něho pranic nedělejte. Spisovatelé jsou, co se jejich práce týče, iracionální stvoření. Vzpomeňme si na Jiřího Kulhánka, který odmítá

vydání svých prvních knih, navzdory tomu, že jsou prostě geniální. Považuje je za pitomosti nehodné papíru. Vysvětlit mu, že to tak není, nikdo z nás nedokáže. Jak říkám, spisovatelé jsou vážně sebranka.

To, co držíte v ruce, jsou mé první povídky. Povídky spíš kyšovské než kotletovské, příběhy, které spíš než akční fantastice (s několika výjimkami) skládají hold klasice. Snad to čtenáře *Bratrstva krve*, série *Spad* nebo paranormálních detektivek s Tomášem Koskem nezklame. A pokud přece jen a čekali jste nějaké nové pecky, omlouvám se. Kupte si *Underground*. Nebo *Bratrstvo krve*. To kupodivu nestárne vůbec.

Jedna nová povídka tu ale přece jenom je. Napsal jsem ji pro *Lidové noviny* jako reakci na pandemii. Tak přece jenom něco moderního, i když v krátkosti.

Každopádně přeji krásné čtení. Snad koupě této knihy nebudete litovat. A pokud ano, vždy jí můžete podložit klavír.

autor

HLAVNĚ STRUČNĚ

V Pomerančové zahradě

Irský přízvuk jsem poznal téměř okamžitě. Černovláska na sobě měla ošuntělé tmavě hnědé šaty, jaké se nosily ještě před druhou světovou válkou. Celý Aventin zel prázdnotou, ale tady před Giardino degli Aranci, tedy Pomerančovou zahradou, se nacházely desítky lidí.

„Pan Soper mi o vás kdysi vyprávěl. Nepříjemný člověk,“ špitla a nakrčila horní ret.

„Slečna Mallonová, že?“ usmál jsem se na ni. Leknutím sebou trhla.

„Já...“ nechala ve vzduchu viset zbytek věty a ohlédla se po muži, který stál kousek od ní.

Byla mezi nimi druhá *nejmladší*. Nejspíš už pochopila mnoho věcí, ale spousta jí toho ještě unikala.

Fritz Klein její němou žádost o pomoc ignoreval. Sklopil zrak a sledoval své kožené boty. Měl rozepnutou košili, díky čemuž bylo možné spatřit na jeho krku strangulační rýhy. Pořád se mu klepaly ruce. Měl je zamazané od hlíny a krve. Rukou jsem Irce naznačil, aby mi uhnula z cesty. V podstatě uskočila. Prošel jsem

kolem kašny a rozhlédl se po ostatních. Zna-
li mě a já si pamatoval jejich jména i osudy.
Třeba janovského obchodníka Bianchiho, jed-
noho z těch, kdo svou loď s námořníky umí-
rajícími na mor zavedl do přístavu v sicilské
Messině, a kvůli tomu měl na svědomí tisíce
mrtvých. Teď v puse žmoulal balenou cigare-
tu a sledoval hru v kostky mezi plukovníkem
Henrym Bouquetem, jenž během obléhání Fort
Pitt nechal indiánským rodinám rozdat deky,
které vojáci získali od lidí umírajících na nešto-
vice, a dvěma římskými legionáři, kteří za vlá-
dy Marka Aurelia přinesli do tohoto města
mor. V římské říši tehdy umřelo na pět milionů
lidí. Proti nim byli kuchařka Mallonová, zná-
má jako Tyfová Mary, která svou bezohlednos-
tí způsobila smrt *pouhých* padesáti lidí, nebo
doktor Klein, co se ke zdejší společnosti připo-
jil *jen proto*, že porušil Hippokratovu přísahu,
když vraždil v Bergen-Belsenu, a než ho pově-
sili, donutili jej britští vojáci vlastníma rukama
důstojně pohřbít těla mrtvých vězňů, jen dru-
hořadá spodina.

Přidal jsem do kroku a rozhlédl se po stro-
mech, díky kterým získala zahrada své jmé-
no. Nerostly zde dlouho. První z nich přivezl
ze Španělska svatý Dominik. Došel jsem až

k hradbám, jež Římané postavili na někdejších chrámu bohyně Luny. V jeho troskách hluboko pod zemí se nacházelo několik soch dávných bohů. Mezi nimi i první mramorové zpodobnění bohyně Morty.

O hradby se opírala žena s černými vlasy. Vypadala na dvacet, možná dvaadvacet. Pokud bych ji porovnával s dnešními dívkami, tipoval bych jejímu tělu stěží osmnáct. V černých vlasech, ustříhnutých rovnoměrně nad rameny, se ukrývala bronzová spona s hadem. Lehký vítr, který vanul od dobře viditelné baziliky svatého Petra, si s nimi pohrával, stejně jako s bílými průsvitnými šaty. Pod nimi neměla nic než své krásné bledé tělo.

„Vím, že je máš rád, a teď v březnu nejsou ty zdejší ještě zralé,“ špitla a podala mi pomeranč.

„Odkud je?“ zeptal jsem se a opřel se o hradby vedle ní.

„Ze zahrad, které už dávno zavál písek, přáteli,“ usmála se a lehce mě pohladila po ruce. Opatrně jsem se podíval na lidi z její suity. Užívali si světa a svých radovánek a nás si nevšímali, respektive se na bohyni báli pohlédnout. Místo toho se vrhli na ženy, které postávaly nedaleko od vchodu. Šlo o neapolské prostitutky, které kdysi z hlouposti, strachu a nenávisti šířily

mezi svými zákazníky *morbis gallicus*, tedy galskou nemoc, později známou jako syfilis.

„Nemáme moc času. Nikdy nemáme moc času,“ prohlásila, zatímco jsem jí pohazení po ruce opětoval. Narovнала se a odvedla mě ke kamenné desce v trávě. Sedli jsme si na zem a v tu chvíli se na desce ukázaly tři čtverce čtyřikrát protnuté. Mortě se v dlani levé ruky objevilo dvakrát devět kamenů – černé a bílé. Mně patřily vždycky bílé.

„Chceš začít?“ zeptala se.

Zavrtěl jsem hlavou.

„Jen si ze mě utahuješ. Vždycky začínáš ty, miláčku. Nejdřív nemoc, potom lékař. Takový je zákon bohů,“ zašeptal jsem a začal loupat pomeranč. Chutnal výborně. Sladký, šťavnatý, bez pecek a s lehce trpkým dovětkem, který ale zvýrazňoval předchozí sladkost. Zatímco jsem jedl, umísťovali jsme své kameny na hrací plochu.

Byla to jednoduchá hra. Dodnes ji hrály malé děti. Snad ve všech jazycích se jí říkalo mlýn a málokdo tušil, že jde o nejstarší hru na světě. Hru, kterou vymysleli bohové, aby jen s pomocí důvtipu dokázali vyřešit své rozmíšky a spory.

První trojici vytvořila Morta a připravila mě o jeden z mých kamenů. Pak už jsem začal vést já.

„Víš, kolikátou hru vlastně hrajeme, Asklépie?“ zeptala se, když jsme začali zbývající kameny posouvat po hracím poli.

Věděl jsem to, ale jen jsem zavrtěl hlavou. Měl jsem rád, když mluvila.

„Šest tisíc, přáteli. Šest tisíc povstání smrti. Šest tisíc epidemií, pandemií, morových ran, nemocí, které si už nikdo z lidí ani nepamatuje. Tolik her jsme hráli,“ zašeptala a nechala mě, abych ji připravil o další kámen.

Vyhrál jsem. V tu chvíli zmizely kamínky i hrací rýhy. Jen plukovník Bouquet usilovně pokračoval v hrátkách s jednou z neapolských prostitutek, než zmizeli i oni a záhy nato jako poslední Tyfová Mary.

Vstali jsme a podívali se na opuštěné ulice Věčného města. Lidé se skrývali před novým virem, který stejně jako kdysi černá smrt v roce 1330 přišel z Wu-chanu.

„Nemoc opadne a lidé se vrátí. V Giardino degli Aranci se bude zase hrát divadlo, zpívat a zamilované páry budou sledovat zapadající slunce nad Římem,“ špitla spokojeně.

„To jen proto, že mě nakonec necháš vždycky vyhrát,“ zašeptal jsem. Oba jsme věděli, jakou hru hrajeme. Bohyně smrti a nemocí a já, bůh lékařství a uzdravování. Jeden bez druhého

bychom nebyli nic. Odvěcí nepřátelé a soupeři, kteří...

Morta mě políbila a já ztichl. Naše tajemství nesměli ostatní bohové znát. Vždycky mě nechá vyhrát, vždycky.

„Miluji tě,“ zašeptal jsem a v tu chvíli se rozplynula. Zůstala po ní jen vůně pomeranče.

*Vyšlo v magazínu Lidových novin Pátek
24. dubna 2020*

Genetický zločinec

Novináři jako já jsou po pár letech práce většinou psychicky otrlí cynici. Kdybychom nebyli, museli bychom se zbláznit. Lidské neštěstí bývá náš denní chleba a na dojmání se nad každým zkaženým lidským životem už se prostě nedostává síl. Tenhle příběh mě ale srazil na kolena. Já, který jsem se považoval za nejotrlejšího bastarda na sever od Vltavy, jsem se tenkrát po odjezdu v autě sesypal, rozbrečel a trvalo mi několik dní, než jsem byl ten příběh vůbec schopný napsat. Šlo o dva báječné mladé manžele, kteří v sobě měli genetickou poruchu. Jim samotným vůbec neškodila, jenže měli šanci jedna ku čtyřem, že se jim narodí postižené dítě. Vzácný syndrom se projevuje tak, že do tří let se dítě vyvíjí naprosto normálně a pak začne jeho organismus kolabovat. Mozek začíná degenerovat, ochabují svaly a většina dětí se nedožije osmnácti let. V tu chvíli už jsou z nich ovšem stejně ležící, jen málo myslící bytosti. Ti mladí manželé měli takové děti dvě. Holčičce bylo pět, chlapci tři. Díval jsem se na dvě v podstatě normální děti, kdy

u holčičky už se degenerace začala pomalu projevovat a chlapec vypadal jako naprosto zdravé dítě, a naslouchal, co všechno se těm dětem během pár let života bude dít. Nemoc se mimo jiné projevuje tak, že děti třeba několik týdnů v kuse nespí. V noci pak místo spánku přicházejí noční děsy a holčička je zahání strašlivým křikem.

Na nemoc není žádný lék. Nic. Lidé, v jejichž rodinách se vadné geny předávají, mají jedinou možnost – jít na genetické vyšetření a zjistit, jestli je jejich partner stejně geneticky prokletý. Ano, genetika nám může ušetřit spoustu starostí a bolesti. Při nerozumném přístupu by však mohla té bolesti způsobit mnohem víc.

Pamatuji si z holografických dramatických filmů, že při pohřbech vždycky přšelo. Nebo bylo alespoň zamračeno. Určitě nikdy nesvítilo slunce. Dnes, kdy pochovávají Arlenu, ta koule žhavých plynů praží, až si čtyři urostlí funebráci zcela nedůstojně utírají čůrky potu do rukávů. Snažil jsem se myslet na filmy a různé přečtené příběhy. Cokoliv, jenom abych si nemusel naplno uvědomit, že v té rakvi leží moje žena. Vlastně bývalá žena. Za mnou stály naše děti. Vlastně její. I když podle zákona jsou moje. Já

je vychoval, já je živil od narození a já strávil celý život s jejich matkou. Stejně jsou to však čtyři cizí lidé a dnes si to uvědomuji víc než kdy jindy. Jsou si cizí i navzájem. Jejich poslední vzájemné pouto – Arlena – je mrtvé a oni kromě ní nemají společného zhora nic. Každý má sice nějaké vlastnosti po své matce, ale jinak jsou po svých otcích. Čtyřech neznámých mužích, dárcích genetického materiálu, jejichž jména neznali, a ani nepoznají.

Nejstarší dcera Alena mě po pohřbu pozvala s profesionálním soucitem na rozlučkový oběd. S díky jsem odmítl. Ještě jsem se za ní a jejím mužem ohlédl. Mají spolu už dvě děti a vypadají šťastně. To mu nevádí, že ani jedno není jeho?

Arlenu jsem potkal před padesáti lety. Měl jsem čerstvých dvacet a byl nadšeným programátorem. Ona, čtyřicetiletá soudkyně s vybudovanou kariérou, se chystala usadit. Nadchla mě její moudrost a rozvaha. Já ji zas přitahoval svým snílkovstvím a lehkomyšlností. Všichni si mysleli, že náš vztah nevydrží, ale my se rozhodli vzít. Hned po svatbě zažádala o přijetí prvního vhodného genetického materiálu. Jako každá spořádaná žena v Pokrokové demokracii. Byl jsem proti. Chtěl jsem porušit zákon. Snil

jsem, že nějak obalamutíme systém a budeme mít spolu vlastní dítě. Slyšel jsem legendy o lidech, kterým se to povedlo. I příběhy o genetických zločincích, kteří neschválené děti vychovávají tajně. Arlena se mým plánům jenom smála. Ona o genetických zločincích nejenom slyšela. Některé z nich i soudila a odsuzovala.

„Je to bláhovost a lidé, kteří se genetickému výběru brání, jsou blázni. Stejně jako ty,“ smála se mi. Chtěla mít zdravé a chytré děti, jako většina jiných žen. Nakonec porodila čtyři. Naprosto zdravé, bez jediné vrozené vady, s výbornými studijními i pracovními předpoklady. Byla na ně až do své smrti pyšná. Já ne. Kolikrát jsem sám sebou pohrdal, jaký jsem sobec, ale nemohl jsem si pomoci. Chtěl jsem s ní mít vlastní děti. Klidně mohly být i hloupé a neposlušné, ale byly by moje. Ne cizích chlapů, jejichž geny byly vhodné pro kombinaci s geny mé milované ženy.

Systém schváleného genetického výběru vznikl před devadesáti lety. První stát, který jej zavedl, byl z počátku odsuzován jako diktátorský režim. Systém spočíval v tom, že bez ohledu na to, koho si žena vezme či s kým žije, bude mít děti pouze s dárcem spermatu, který se k ní hodí. Všem obyvatelům od šestnácti let

bylo zjištěno DNA a uloženo do databáze. Když se žena rozhodla mít děti, podala žádost a počítač jí ze své databáze vybral vhodného muže. Ten dostal předvolání k odběru spermatu, aniž by věděl, která žena jej obdrží. Někdo nebyl vyzván nikdy. Četl jsem však i článek o chlapovi, který byl vybrán dvacetkrát. Pár, který porodil neschválené dítě, byl potrestán podle paragrafů o genetických zločinech. Dítě jim pak bylo navždy odebráno a vychováno v ústavu.

System brzy ukázal své výsledky. A byly fascinující. Dědičné fyzické a psychické choroby se staly minulostí. Děti, jejichž rodiče vybral počítač, byly geniální, lehce se učily a několika násobně předčily své vrstevníky, jejichž rodiče vybrala náhoda. Během dalších třiceti let byl System schváleného genetického výběru zaveden takřka ve všech vyspělých státech. Nikdo nechtěl zůstat pozadu. Každý stát chtěl, aby jeho obyvatelé byli zdraví, bez genetického zatížení a vůbec byli co nejdokonalejší. Většina lidí si brzy zvykla. Arlena sama byla z první generace, narozená řízeným genetickým výběrem. Předcházející generaci porazila ta její na všech frontách.

Po narození prvorozené dcery jsem na ni přestal naléhat a nechal ji, aby porodila ještě tři

další děti. Hrál jsem si s nimi a učil je. Chvilí jsem dokonce podlehl iluzi, že jsou mé vlastní. Jenže nebyly. Jakmile začaly chodit do školy a seznámily se s pravidly Systému, ztratil jsem u nich autoritu i jejich lásku. „Nepoučuj mě. Nejsi můj otec,“ řval po mně nejmladší z dětí, Jakub, ve svých desíti letech, když jsem jej nutil uklidit si pokoj. Ten den jsem se poprvé v životě opil.

Až v pětatřiceti jsem šel na odběr. Jen jednou mě Systém vybral jako vhodného dárce. V nemocnici jsem byl hrozně nervózní, ale odběr nakonec proběhl rychle a bez problémů.

Po nocích jsem se převaloval a nemohl usnout. Přemýšlel jsem nad tím, že se někde brzo narodí mé dítě. Kluk? Holka? Třeba dvojčata. Snil jsem, jaké asi bude. Po mně? Po neznámé ženě, která bude jeho matkou? Byl jsem tou myšlenkou naprosto posedlý a postupem času stále častěji přemýšlel o svém dítěti. Děsil jsem se představy, že jej v životě neuvidím. Trápil jsem se myšlenkou, jestli jsem jediný pochybovač. Měli i jiní muži podobné kacířské myšlenky? Určitě. Třeba genetičtí zločinci, které Arlena odsuzovala ve svém počestném zaměstnání.

Poté, co se na mě Jakub osopil, že nejsem jeho otec, jsem se rozhodl najít své vlastní dítě.

Časem jsem získal práci v počítačovém oddělení ministerstva zdravotnictví. Právě toto ministerstvo mělo na starosti Systém schváleného genetického výběru. Po roce opatrného utajeného pronikání do chráněné databáze programu jsem našel ženu, jež porodila mé dítě. Byl to syn. Jmenoval se Daniel. Neváhal jsem a hned po práci se na zjištěnou adresu vypravil. Čekal jsem před domem, až vyjde se svou matkou ven. Měl už sedm let. Hned jsem poznal, že je to můj syn. Byl mi podobný. Stejně oči, nos, ústa i vlasy. Nebo se mi to jen zdálo? Tiskl jsem se k rohu oprýskaného domu a klepal se nervozitou. „Tati, tati,“ křičel chlapec a běžel směrem ke mně. Lekl jsem se. Přece mě nemohl poznat.

Taky nepoznal. Z druhé strany přicházel cizí muž, do jehož náruče se můj opravdový syn vrhnul. Utekl jsem pryč a večer začal pracovat na programu – svém životním díle. Vlastně spíš životní pomstě než díle.

Dokončil jsem ho před pěti lety a spolehlivě otestoval. Dokud však žila Arlena, nechtěl jsem jej nainstalovat do Systému schváleného genetického výběru. Miloval jsem ji a ona ten systém podporovala, věřila mu. Kdyby mě odhalili, nepřežila by to. Jenže teď už mi na ničem nezáleží. Zítra si s sebou do práce vezmu